

Jövedelmi egyenlőtlenségek a mortalitásban a Covid-19 krízis idején: belgiami tapasztalatok

The Income Gradient in Mortality during the Covid-19 Crisis: Evidence from Belgium

Megjelent a *FEB Research Report Department of Economics* folyóiratban 2020. szeptemberben

Az összefoglalót készítette: [Kovács Katalin](#)

Ez a tanulmány a koronavírus járvány első hullámában meg tapasztalt mortalitás növekedést (a továbbiakban: túlhalálozás) vizsgálja. Belgium volt a járvány első hulláma során az egyik leginkább érintett európai ország. 2020 márciusa, áprilisa és májusa során a túlhalálozás, amennyiben az adatokat az előző öt év átlagához hasonlítjuk, 8195 halálesetet tett ki. Az adott periódusra nézve a belga egészségügyi hatóságok 9467 koronavírushoz kapcsolódó halálesetről számoltak be, tehát a túlhalálozás lényegében lefedi a COVID-19 haláleseteket.

A belgiami helyzet sajátossága, hogy a haláleseteket hozzá lehet kapcsolni az elhunytakra vonatkozó, népszámlálásból, illetve más adatforrásokból (mint például a nemzeti adóregiszter) származó információkkal. Ezekből az összekapcsolódási lehetőségekből adódóan az elhunytak számos demográfiai jellemzője és anyagi helyzete is ismert. Ezen felül az is tudható, hogy az elhunytak idősoththonban, illetve más ápolási intézményben laktak-e haláluk előtt.

A járvány okozta túlhalálozás csak a 65 éven felüliek körében volt érzékelhető, azaz a fiatalabb korcsoportokban a 2020. évben tapasztalt halálozás nem különbözött szignifikánsan a 2015-19-es évek átlagától.

Az anyagi helyzet szerinti halandósági egyenlőtlenségi mintákat a kutatók gyakran a SII és RII mértékekkel jellemzik. Ezen mértékek közül az első az abszolút számokban kifejezett egyenlőtlenségeket méri, míg a másik a „relatívakat”, amelyeket százalékuként képzelhetünk el. Abszolút számokban kifejezve, a COVID-19-hez kötődő halálozás nagyon jelentős egyenlőtlenségeket mutatott: a túlhalálozás mértéke a legszegényebb jövedelmi tizedbe tartozó férfiak esetében 326 százezrelék volt, míg a leggazdagabb tizedhez tartozók esetében 131 százezrelék. A nők körében ugyanezek a számok 269, illetve 96 voltak. Nagyon fontos megjegyezni, hogy ezek az egyenlőtlenségek amellet jöttek létre, hogy a fiatalabb korosztályokban a mortalitási minták, így az egyenlőtlenségek is, lényegében változatlanok maradtak. Az idősek körében sem általánosan jellemzőek ezek az egyenlőtlenségi minták: az intézményekben (idősoththonokban) élők mortalitása nem mutatott jövedelem szerinti különbségeket.

A népeiségről (köztük az elhunytakról) rendelkezésre álló részletes adatok azt is lehetővé tették, hogy a lakóhely, illetve annak jövedelmi pozíciójának és a személyes jövedelem szerinti halálozási különbségekben játszott szerepét egymástól megkülönböztessék. E kettő szerepe a járványidőszakot megelőzően lényegében ugyanolyan volt, míg a járványidőszakban a területi dimenzió lett nagyobb jelentősége: a szegényebb településeken a halálozási ráták nagyobb mértékben emelkedtek, mint a szegényebb személyek körében.

Néhány kiegészítő elemzés azt is megmutatta, hogy a túlhalálozás nagyobb mértékben érintette a kisebbségi csoportokat. Belgiumban etnikai tekintetben csak a születési országot tartják nyilván. A 65+ éveseket tekintve a túlhalálozás nagyobb mértékben jelentkezett a más országokban születettek között: míg a belgák túlhalálozása 25,4%-os volt, addig az olasz, török és lengyel születésűeké ennél nagyobb (42.8%, 41.9%, 38.8%), a Németországban és a Hollandiában születetteké azonban ennél kisebb (23.2%, 6.8%). A Kongóban születettek halálozása az első csoportba sorolt nemzetekéhez állt

közelebb, ugyanakkor a marokkói származásúak túlhalálzásának nagysága a belgumi születésűekével volt majdnem megegyező.

Az iskolai végzettséget tekintve, a legfeljebb elemi iskolai végzettséggel rendelkezők között a túlhalálzás 30,5%-osnak, míg a felsőfokú végzettséggel rendelkezők között 21,9%-osnak bizonyult. Foglalkozás szerint a szerzők nem találtak különbségeket a túlhalálzásban, ami nem is volt várható, hiszen a halálzási terhek döntő része a 65+ évesek körében jelent meg. Az ágazati szempontú elemzésben azonban az egészségügyi és szociális szektorban kis mértékű túlhalálzás en megjelent a 2020-as adatokban.

Az ismertett cikk bibliográfia adatai

Decoster, A.; Minten, T.; Spinnewijn, J. (2020): [The Income Gradient in Mortality during the Covid-19 Crisis: Evidence from Belgium](#). *FEB Research Report Department of Economics*, KU Leuven – Faculty of Economics and Business. <https://lirias.kuleuven.be/3200167?limo=0>